

Brüssel, 23.11.2017
COM(2017) 684 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOB tegevuse kohta 2016. aastal

1. ARUANDE EESMÄRK JA ULATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 258/2014, millega laiendatakse liidu programmi, et toetada teatavat tegevust finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020,¹ jõustus 9. aprillil 2014 pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määruse artikli 9 lõike 3 kohaselt koostab komisjon alates 2015. aastast iga-aastase aruande, milles käsitletakse programmi toetusesaajate, nimelt rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) sihtasutuse, Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) ja avaliku huvi järelevalve nõukogu (PIOB) tegevust. Aruande ulatus on täpsemalt kindlaks määratud määruse artikli 9 lõigetes 4, 5 ja 6.

Aruandes käsitletakse IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOBi tegevust 2016. aastal. Siiski nimetatakse ka teatavaid 2017. aasta sündmusi, kui seda peetakse käesoleva aruande eesmärgil kasulikuks.

2. IFRSi SIHTASUTUS

2.1. Üldpõhimõtted, mille alusel töötatakse välja uusi standardeid

Uute standardite väljatöötamise aluseks olevaid üldpõhimõtteid, sealhulgas läbipaistvust, igakülgset ja õiglast konsulteerimist ning vastutust, kirjeldati üksikasjalikult komisjoni eelmises IFRSi sihtasutuse tegevuse aastaaruandes².

Pärast seda, kui IASB avaldas mõjuanalüüsi nõustamisrühma aruande³, võeti selles sisalduvad soovitused esimest korda kasutusele 2016. aasta jaanuaris koos uue standardiga IFRS 16 „Rendiarvestus“ avaldatud mõjuanalüüsis.

2016. aastal algatas komisjon uute rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite mõjuanalüüsi teemalise arutelu teiste IFRSi sihtasutuse liikmetega. Järelevalvenõukogu viis selle arutelu lõpule 2017. aasta veebruaris, mil lepitati kokku, et IASB peaks olulisematele standarditele lisama põhjaliku mõjuanalüüsi. Järelevalvenõukogu edastas vastava teate usaldusisikutele, kes seda tervitasid. Mõlemad pooled nõustusid, et mõjuanalüüsi tegemine on uutele IFRSidele toetuse kogumiseks oluline.

2017. aasta mais andis IASB välja standardi IFRS 17 „Kindlustuslepingud“, millele lisati eraldi uue standardi mõjuanalüüs.

¹ ELT L 105/1, 8.4.2014.

² Vt komisjoni eelmine aruanne IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOBi tegevuse kohta 2015. aastal.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2016:0559:FIN>

³ Nõustamisrühm asutati eesmärgiga nõustada IASBd uue standardi tõenäolise mõju hindamise parimate tavade alal ning püüda seeläbi parandada protsesside usaldusväärsust ja tõhusust.

2.2. IASBi tähtsamad saavutused 2016. aastal

2016. aastal kiitis EL heaks kaks IASBi varem avaldatud olulist standardit, nimelt IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav müügitulu“. 2016. aasta jaanuaris avaldas IASB veel ühe olulise standardi: IFRS 16 „Rendiarvestus“. Lisaks jätkas IASB tööd mitme muu olulise projektiga, eriti kindlustuslepingute standardiga IFRS 17, mis asendab olemasoleva standardi IFRS 4, muudatustega standardis IFRS 4, et kõrvaldada standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja uue kindlustuslepingute standardi (IFRS 17) kohaldamise kuupäevade vastuolu, ning avalikustamise algatuse ja kontseptuaalse raamistiku alal.

IFRS 16 „Rendiarvestus“

Nõukogu andis viimase kümne aasta jõupingutuste tulemusel rendilepingute raamatupidamisarvestuse uuendamiseks välja standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“. Standardiga IFRS 16 tehakse oluline muudatus viisis, kuidas ettevõtjad arvestavad renti, ning selle kohaselt tuleb kõiki rente kajastada rentniku bilansis varade ja kohustistena. Uue standardi eesmärk on kajastada paremini majandustehingute tegelikke tagajärgi ning tagada ettevõtjate rendivarade ja -kohustiste hädavajalik läbipaistvus, mis tähendab, et bilansiväline rendi rahastamine ei jää enam kajastamata. Eeldatavasti parandab see rentivate ettevõtjate ja ostmiseks laenu võtvate ettevõtjate võrreldavust.

2017. aasta märtsis esitatud arvamuses soovitas EFRAG standardi IFRS 16 Euroopa Liidus heaks kiita, kuna EFRAG oli järeldanud, et uus standard vastab kvalitatiivsetele nõuetele ning on Euroopa üldsuse huvides.

Muude peamiste projektidega seotud saavutused

IASB jätkas 2016. aastal pingsat tööd uue kindlustuslepingute standardi valmimise nimel ja see anti lõpuks välja 18. mail 2017. Ametlike kordusarutelude ajal suhtles IASB ulatuslikult kõigi huvitatud isikutega. See projekt toob hädavajalikku läbipaistvust praegu kogu sektoris kasutatavatesse rohkettesse raamatupidamistavadesse. Uue standardi tulemusel peaks paranema Euroopa ja kogu maailma kindlustussektori finantstulemuste kajastamise tõepärasus ja võrreldavus. Selle projekti pakilisust rõhutas finantsstabiilsuse nõukogu üleskutse IASB-le kindlustuslepingute standardi väljatöötamine võimalikult kiiresti lõpule viia⁴.

2016. aasta septembris avaldas IASB muudatused olemasolevas kindlustuslepingute standardis IFRS 4, et käsitleda ajutisi tagajärgi, mis kaasnevad standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (jõustumiskuupäev 1. jaanuar 2018) ja uue kindlustuslepingute standardi (jõustumiskuupäev 1. jaanuar 2021) erinevate jõustumiskuupäevadega. Osa kindlustuslepinguid sõlmivaid ettevõtjaid on väljendanud muret selle pärast, et kaht olulist raamatupidamisarvestuse muudatust tuleb rakendada eri kuupäevadel. Nad rõhutasid ka, et kui finantsinstrumentidega seotud uusi nõudeid tuleb kohaldada enne kindlustuslepingutega

⁴ <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/September-Plenary-press-release.pdf>

seotud uusi nõudeid, võib kasumis või kahjumis väljenduda raamatupidamisarvestuse võimalik suurem volatiilsus. Sama muret väljendas ka EFRAG oma arvamuskirjas IFRS 4 muudatuste avalikult arutatava eelnõu kohta. Seega on IASBi selle valdkonna ettepanekute eesmärk lahendada need probleemid ja tasakaalustada neid finantsaruannete kasutajate vajadustega.

Lisaks on IASB teinud suuri edusamme oma avalikustamise algatusega, mis sisaldab projektide kogumit finantsaruandluses esitatavate andmete täiustamiseks, et muuta need tõhusamaks ning vähendada seeläbi nende keerukust ja mahtu, seadmata samas ohtu põhieesmärki ehk majandusliku tegelikkuse tõest kajastamist. Sellega seoses avaldas IASB 2017. aasta märtsis avalikustamise põhimõtteid käsitleva aruteludokumendi, mis on avalikustamise algatuse nurgakivi.

Lisaks jätkas IASB tegevust selle nimel, et tagada IFRSide ühetaoline kohaldamine kogu maailmas. Sellega seoses moodustas IASB üleminekuvahendite töörühmad, et hõlbustada standardite IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav müügitulu“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendamist⁵. Kavas on luua veel üks üleminekuvahendite töörühm uue kindlustuslepingute standardi (IFRS 17) jaoks, et sidusrühmadel oleks avalik platvorm standardi rakendamisel tekkinud küsimuste üle arutamiseks ning ühtlasi aidata IASBi nõukogul välja selgitada, kas on tarvis meetmeid nende küsimustega tegelemiseks⁶.

2.3. Läbivaadatud kontseptuaalse raamistiku väljatöötamine

IASB jätkas 2016. aastal tööd kontseptuaalse raamistiku projektiga, olles avaldanud raamistiku muudatuste avalikult arutatava eelnõu ja määranud konsultatsiooniperioodi. Nõukogu loodab avaldada läbivaadatud kontseptuaalse raamistiku 2017. aasta lõpu paiku.

Kontseptuaalses raamistikus on kirjeldatud üldotstarbeliste finantsaruannete mõisteid. Avalikult arutatavas eelnõus käsitleti muu hulgas konservatiivsust, tõest esitust ja üksuse ärimudelit⁷.

Konservatiivsus

2016. aasta mais otsustas nõukogu anda esialgse kinnituse, et läbivaadatud kontseptuaalne raamistik peaks sisaldama avalikult arutatavas eelnõus esitatud viidet konservatiivsusele, mida kirjeldatakse kui ettevaatlikkust ebakindluse tingimustes otsuste tegemise suhtes. 2016. aasta septembris otsustas nõukogu anda esialgse kinnituse, et läbivaadatud kontseptuaalse raamistiku põhiosas tuleks tunnistada vajadust kohelda tulusid ja kulusid ning varasid ja kohustusi teatavatel juhtudel erinevalt.

⁵ Tulude üleminekuvahendite töörühm ja finantsinstrumentide väärtuse languse üleminekuvahendite töörühm.

⁶ Võimalikud meetmed on abimaterjalide, näiteks veebiseminaride ning juhtumianalüüside pakkumine ja/või edastamine nõukogule või tõlgenduste komiteele.

⁷ Nende avalikult arutatavas eelnõus sisalduvate mõistete kohta vt komisjoni eelmine aruanne IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOBi tegevuse kohta 2015. aastal.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2016:0559:FIN>

Tõene esitus

2016. aasta mais otsustas nõukogu anda esialgse kinnituse, et kasuliku finantsteabe kaks peamist kvalitatiivset omadust peaksid ka edaspidi olema asjakohasus ja tõene esitus. Lisaks otsustas nõukogu, et esialgu kirjeldatakse mõõtemääramatust kui tõest esitust kahjustavat tegurit, ning täpsustas (läbivaadatud raamistiku järelduste põhjendustes), et asjakohasus ja tõene esitus kui kaks peamist kvalitatiivset omadust võivad olla teataval määral teineteist välistavad.

Ärimudel

2016. aasta detsembris otsustas nõukogu anda esialgse kinnituse avalikult arutatavas eelnõus pakutud äritegevuse käsitusviisile. Konkreetsemalt arutatakse läbivaadatud kontseptuaalses raamistikus seda, kuidas võib üksuse äritegevuse korraldamise viis mõjutada arvestusühiku, mõõtmise ning esitamise ja avalikustamisega seotud otsuseid, kuid äritegevust ei võeta kasutusele finantsaruandluse kõiki valdkondi mõjutava üldmõistena.

3. EFRAG

3.1. Õige ja õiglase ülevaate põhimõtte arvessevõtmine ning EFRAGi uute IFRSi käsitlevate mõjuhinnangute tugevdamine üldsuse heaolu nimel

EFRAG annab oma panuse kogu standardi kehtestamise protsessi vältel, avaldades arvamust IASBi ettepanekute kohta ja tehes ennetavat tööd, et aidata kaasa üleeuroopalisele arutelule oluliste raamatupidamisküsimuste üle. Arvamused ja ennetav töö on tähtsad tagamaks, et Euroopa vaated finantsaruandluse väljatöötamise kohta esitatakse standardi kehtestamise protsessis sobivalt ja selgelt, nii et tulemuseks oleval standardid sobiksid Euroopale.

Pärast 2014. aastal ellu viidud juhtimisreformi jätkas EFRAG kinnitamishindamist selle kohta, kas IFRSid vastavad kõikidele rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määrase tehnilistele kriteeriumidele, mille hulka kuulub õige ja õiglase ülevaate põhimõte, ning tugevdas ka selle hindamist, kas uued või kavandatavad finantsaruandluse nõuded on üldsuse huvides. 2016. aastal arendas EFRAG komisjoni töötajate abiga edasi oma mõju hindamise metoodikat. Sellega seoses tegi EFRAG standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“ heakskiitmise raames oma esimese täiemahulise mõjuhindamise, mida kasutatakse katsejuhtumina, et veelgi suurendada EFRAGi suutlikkust ja kogemusi selles valdkonnas.

2016. aastal keskendus EFRAGi töö kahe olulise standardi kinnitamist käsitlevatele nõuannetele: IFRS 16 „Rendiarvestus“ ning IFRS 4 muudatused: „Standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kohaldamine koos standardiga IFRS 4 „Kindlustuslepingud““. 2017. aastal andis EFRAG mõlema kinnitamise kohta lõplikud nõuanded.

Standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“ kinnitamist käsitlevaid nõuandeid toetas põhjalik mõjuanalüüs, mis hõlmas spetsiifilisi küsimusi, millele komisjon oli viidanud kinnitamist käsitlevate nõuannete taotluses. Nendega seoses leidis EFRAG, et IFRS 16 parandab

finantsaruandlust ning saavutab vastuvõetava tasakaalu paremast läbipaistvusest ja otsustamiseks vajalikust põhjalikumast teabest Euroopa majandusele tekkiva kasu ning kaasnevate kulude vahel. Lisaks prognoosib EFRAG, et IFRS 16 ei mõjuta oluliselt ettevõtete juurdepääsu liisingule kui finantseerimisvahendile ega selle hinda. EFRAGi hinnangu kohaselt on standardil IFRS 16 tõenäoliselt teatav negatiivne mõju liisingusektorile, kuna liisinguvõtjad võtavad kasutusele alternatiivseid finantseerimisviise, kuid see mõju on eeldatavasti väike. Kokkuvõttes hindas EFRAG, et IFRS 16 arvatavasti ei too kaasa olulist kahjulikku ega ebaproportsionaalset mõju Euroopa VKEde sektorile. Lähtudes oma tööst ja Euroopa Keskpangalt saadud sisendandmetest, leidis EFRAG, et IFRS 16 arvatavasti ei ohusta Euroopa finantsstabiilsust. Lõpetuseks leidis EFRAG, et ELi ettevõtted ei satu üldiselt halvemasse seisu võrreldes konkurentidega, kes rakendavad USA GAAP standardeid. Seetõttu järeltas EFRAG, et IFRS 16 heakskiitmine on Euroopa üldsuse huvides.

Lisaks andis EFRAG komisjonile kinnitamist käsitleva nõuande standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ muudatuste kohta, mis käsitlevad ajutisi tagajärgi, mis seonduvad standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja hiljem jõustuva uue kindlustuslepingute standardi erinevate jõustumiskuupäevadega. EFRAG järeltas, et need muudatused on üldiselt Euroopa üldsuse huvides, kuid ei lahenda kulutustega seotud muresid paljude selliste kindlustuse alal tegutsevate ettevõtete jaoks, kellele kindlustamine pole põhitegevus. Seetõttu ei välistanud EFRAG, et nimetatud muudatuste ulatus võib põhjustada konkurentsiprobleemi. Samas polnud tal võimalik hinnata, kas tegemist oleks majanduslikus mõttes olulise probleemiga.

29. juunil 2017 andsid raamatupidamise regulatiivkomitees esindatud liikmesriigid positiivse hinnangu komisjoni määrusele, millega võetakse vastu IFRS 16 „Rendiarvestus“. Komitee andis positiivse hinnangu ka komisjoni määrusele, millega võetakse vastu standardi IFRS 4 IASBi muudatused „Standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ kohaldamine koos standardiga IFRS 4 „Kindlustuslepingud““ ning laiendatakse ELis kohaldamise tingimusi, lubades finantskonglomeraatide kindlustusharudel lükata IFRS 9 kasutuselevõtu edasi maksimaalselt 1. jaanuarini 2021. See võimaldab nii kindlustuskontsernidesse kui ka finantskonglomeraatidesse (pankade ja kindlustusseltside konsolideerimisgrupid) kuuluvatel kindlustusandjatel võtta IFRS 9 kasutusele samal ajal uue kindlustuslepingute standardiga IFRS 17. Koheldes kindlustusandjaid võrdselt, olenemata nende õiguslikust struktuurist, tagatakse määrusega kõikidele Euroopa kindlustusandjatele võrdsed mängureeglid ja välditakse konkurentsimoonusi.

3.2. Raamatupidamis- ja majandusmudelite erisuse ning Euroopa Liidu arvamuste kaalumine

EFRAG on kehtestanud nõuetekohase menetluse, millega võimaldatakse Euroopa huvirühmadel esitada EFRAGile kaalumiseks oma vaateid ning tagatakse, et raamatupidamis- ja majandusmudelite erisust ja Euroopa arvamusi võetakse arvesse ning et uued IFRS-id

vastavad liidu vajadustele.⁸ Reformi järel on rohkem keskendutud EFRAGi nõukogu ja EFRAGi tehniliste ekspertide rühma kohtumiste läbipaistvusele⁹.

3.3. Maystadti aruandes esitatud soovitudele tugineva juhtimisreformi rakendamine

EFRAGi juhtimisreformiga, mis viidi ellu 31. oktoobril 2014, suurendati organisatsiooni õiguspärasust ja esindatust ning saavutati sidusam protsess ELi osalemiseks standardite kehtestamises. 1. juulil 2016 määrati EFRAGi nõukogu esimeheks endine Euroopa Parlamendi liige Jean-Paul Gauzès. Tema nimetamise komisjoni poolt kiitsid heaks Euroopa Parlament ja nõukogu. EFRAG jõudis 2016. aastal kõigi oma järeldusteni konsensuse alusel, ilma et olnuks vaja kasutada hääletamist. EFRAGi kommunikatsioonistrateegia rakendamine, mida toetab EFRAGi nõukogu esimehe juhtimisel loodud töörühm, peaks parandama EFRAGi nähtavust ja usaldusväärsust.

Kuna 2017. aasta novembris toimub EFRAGi nõukogu rotatsioon, otsib EFRAG parajasti võimalusi kaasata uusi liikmeid finantsaruandlusest huvitatud Euroopa organisatsioonide ja riikide organisatsioonide hulgast. Veelgi enam, suurendamaks EFRAGi nõukogu esindatust, otsustati EFRAGi 12. aprilli 2017. aasta üldkoosolekul muuta EFRAGi sise-eeskirju rangemaks, nii et samast riigist võib pärineda kõige rohkem kolm EFRAGi nõukogu liiget.

Komisjon tegi 13. aprillil 2016 nõukogule ja parlamendile ettepaneku pikendada EFRAGi rahastamist ajavahemikuks 2017–2020¹⁰. Pärast edukaid läbirääkimisi kiideti EFRAGi rahastamise pikendamine lõplikult heaks 17. mail 2017¹¹.

4. PIOB – RAHASTAMISE MITMEKESISTAMISE EDENEMINE 2016. AASTAL

PIOB vastutab peamiselt Rahvusvahelise Raamatupidajate Föderatsiooni (IFAC) nõukogude (kes korraldavad audiitorite rahvusvaheliste standardite ja eetikakoodeksi väljatöötamist ning kinnitamist) töö järelevalve eest. Eriti olulised on rahvusvahelised auditeerimisstandardid (ISA), mille vastuvõtmist komisjon kaalub, et neid saaks kasutada kogu ELis. PIOBi lõplik eesmärk on tagada, et nende standardite väljatöötamisel järgitakse avalikku huvi.

Selle olulise avaliku huviga seotud ülesande kohaseks täitmiseks on oluline tagada, et institutsiooni rahastamine korraldatakse viisil, mis tagab nii tegeliku kui ka tajutava sõltumatuse. Selle eesmärgi saavutamiseks aitaks rahastamisallikate sobiv mitmekesistamine säilitada järjepidevust ja tagada ka sõltumatuse. Rahastamise mitmekesistamise tähtsusele juhiti tähelepanu juba siis, kui toimus 2003. aasta IFACi reform, millest tekkis praegune rahvusvaheliste standardite kehtestamise süsteem, sealhulgas PIOB.

⁸ Vt komisjoni eelmine aruanne IFRSi sihtasutuse, EFRAGi ja PIOBi tegevuse kohta 2015. aastal.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=COM:2016:0559:FIN>

⁹ EFRAGi nõukogu ja EFRAGi tehniliste ekspertide rühma kohtumisi peetakse avalikult. Alusdokumendid ja kohtumiste kokkuvõtted tehakse kättesaadavaks EFRAGi veebisaidil.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/ET/1-2016-202-ET-F1-1.PDF>

¹¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0827&from=EN>

Alates 2005. aastast, mil PIOB loodi, kuni 2010. aastani, kui otsusega nr 716/2009/EÜ kehtestatud ühenduse rahastamisprogramm jõustus, rahastas PIOBd üksnes IFAC, kui välja arvata mõni mitterahaline panus Hispaanialt (PIOB asub Madridis).

Summad, mis IFAC vastaval aastal eraldas, kujutasid endast PIOBile kättesaadavaks tehtud maksimummääral tagatud rahalisi vahendeid, ilma et IFAC oleks rohkem sekkunud. IFACi-välised vahendid asendavad ja seega vähendavad IFACi panust konkreetsel aastal. Ideaaljuhul peaks IFACi vahendite osakaal olema alla poole PIOBi aastastest kogukulutustest.

ELi eraldised aastatel 2010–2016 on julgustanud ka teisi potentsiaalseid rahastajaid oma panust andma. Nagu on kirjas PIOBi 2016. aasta finantsaruande leheküljel 1, olid PIOBi tulud 2016. aastal 1 563 565 eurot. IFACilt saadi 914 758 eurot, mis on 58,50 % kogusummast.

Euroopa Komisjon eraldas 318 000 eurot (2015. aastal 312 000 eurot), mis moodustab kogusummast 20,34 %. ADAA (Abu Dhabi Accountability Authority) eraldas 120 000 eurot, nagu ka 2015. aastal, ja see moodustab kogusummast 7,67 %. Rahvusvaheliselt Väärtpaberijärelevalve Organisatsioonilt (IOSCO) saadi samuti sarnaselt 2015. aastaga 100 000 eurot, mis on kogusummast 6,40 %. Rahvusvaheliste Arvelduste Panga osalus oli endiselt 23 000 eurot, mis moodustab kogusummast 1,48 %. Ühendkuningriigi finantsaruandluse nõukogult (FRC) saadi 40 000 eurot, nagu ka 2015. aastal, ja see moodustab kogusummast 2,56 %. Lisaks neile andis esimest korda oma panuse CFA Institute summas 45 000 eurot, mis moodustab kogusummast 2,88 %. Ülejäänud 2 807 eurot on intressitulu.

IFACi panus, mis moodustas PIOBile eraldatud koguvahenditest 2016. aastal 58,50 %, on veidi väiksem kui 2015. aastal (60,67 %) ning peaaegu sama kui 2014. aastal (58,19 %). Liikumine on toimunud õiges suunas.

Määruse artikli 9 lõikes 5 on sätestatud: „Kui IFACi rahastamise osakaal ületab teataval aastal kahte kolmandikku kogu PIOBi aastasest rahastamisest, teeb komisjon ettepaneku piirata oma iga-aastast osamakset maksimaalselt 300 000 euroga.“ 2016. aastal seda ei juhtunud (nagu ka 2014. ja 2015. aastal) ning kuna IFAC ei ole rahastamisel määruses sätestatud kriitilist piiri (66,66 %) ületanud, ei pea komisjon oma 2016. aastal PIOBile tehtud osamakset üle vaatama.

5. JÄRELDUSED

IFRSi sihtasutus

2016. aasta jaanuaris avaldas IASB veel ühe olulise standardi: IFRS 16 „Rendiarvestus“, mis on rendilepingute raamatupidamisarvestuse uuendamiseks kümne aasta jooksul tehtud jõupingutuste tulemus, ning 2016. aasta septembris avaldas nõukogu standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ muudatused. Lisaks jätkas IASB tööd mitme muu olulise projektiga, eriti kindlustuslepingute (IFRS 17 valmis 2017. aasta mais), avalikustamise algatuse ja kontseptuaalse raamistikuga.

Tekkinud on küsimus, kas IFRSid

- on eri ärimudeleid nõuetekohaselt arvesse võtnud. Standardis IFRS 9, mille EL kiitis heaks 2016. aasta novembris, tunnistatakse sõnaselgelt ärimudeli olulisust selles, kuidas finantsinstrumente mõõta. Komisjon kavatab IFRS 9¹² mõju hoolikalt jälgida, et tagada selle vastavus ELi pikaajalisele investeerimisstrateegiale¹³. Sellega seoses saatis komisjon 2017. aasta mais EFRAGile taotluse tehniliseks nõustamiseks seoses kapitaliinstrumentide IFRS 9 kohase kajastamisega raamatupidamises pikaajalise investeerimise kontekstis. Esimesel etapil palus komisjon EFRAGil koguda 2017. aasta lõpuks sellealaseid fakte, et hinnata IFRS 9 võimalikku mõju pikaajalistele investeeringutele. Teisel etapil on komisjon palunud EFRAGil selgitada 2018. aasta keskpaigaks välja, kas ja kuidas saaks standardit IFRS 9 täiustada seoses pikaajaliste investeeringutena hoitavate kapitaliinstrumentide kajastamisega raamatupidamises. Lisaks kõrvaldavad IFRS 4 muudatused standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja uue kindlustuslepingute standardi (IFRS 17) kohaldamistähtpäevade vastuolu, mis on eriti oluline kindlustussektori jaoks. Peale selle on kontseptuaalses raamistikus pööratud suuremat tähelepanu ärimudelitele;
- kajastavad majandustehingute tegelikku mõju. Standardiga IFRS 16 soovitakse majandustehingute tegelikke tagajärgi paremini kajastada ning tagada ettevõtjate rendivarade ja -kohustiste hädavajalik läbipaistvus. Samuti oodatakse, et IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ tagab kindlustussektori finantstulemuste tõepärasema kajastamise ja parema võrreldavuse eri huvirühmade arvestuses. EFRAG uurib seda teemat üksikasjalikumalt töö raames, mis tehakse seoses uue standardi kinnitamisega käsitleva nõuandega;
- on liiga keerukad. IFRS 9 on keeruline standard, kuid sellega lihtsustati finantsinstrumentide raamatupidamisarvestust. EFRAGi kinnitamist käsitlevas nõuandes esitatud arvamuse kohaselt ei ole IFRS 9 nii keeruline, et see võiks mõistetavust vähendada. Lisaks tuleb märkida, et avalikustamise algatus peaks aitama veelgi vähendada finantsaruandluse keerukust ja mahtu;
- hoiavad ära kunstlikke lühiajalisi volatiilseid nihkeid. Standardi IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ puhul uurib komisjon EFRAGi abiga seda aspekti kinnitamisprotsessi käigus pärast seda, kui IASB on standardi avaldanud.

Seoses kontseptuaalse raamistikuga kordab komisjon, et ta toetab konservatiivsuse põhimõtte taaskasutuselevõttu ja jälgib hoolikalt selle projekti lõppetappi.

Komisjon väljendab heameelt kahele uuele olulisele standardile IFRS 16 ja IFRS 17 lisatud mõjuanalüüsi üle ning kutsub IASBd üles koostama uute või muudetud standardite mõjuanalüüsi.

¹² Vt komisjoni vastus Euroopa Parlamendi resolutsioonile IFRS 9 kohta [http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2016/2898\(RSP\)#tab-0](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2016/2898(RSP)#tab-0)

¹³ Vt komisjoni talituste töödokument, mis on lisatud komisjoni teatisele kapitaliturgude liidu tegevuskava vahearuande kohta https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/staff-working-document-cmu-mid-term-review-june2017_en.pdf

EFRAG

Pärast juhtimisreformi elluviimist ja nõukogu eesistuja nimetamist on EFRAG tugevdanud oma seisukohtade õiguspärasust ning aidanud märgatavalt kaasa ühel häälel kõneleva Euroopa eesmärgi saavutamisele.

EFRAG jätkas oma kinnitamishinnangutes selle arvesse võtmist, kas IFRSid vastavad kõikidele rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite määruse tehnilistele kriteeriumidele, ja suurendas selle hindamise ulatust, kas uued või kavandatavad finantsaruandluse nõuded on Euroopa üldsuse huvides.

Komisjon on rahul tervikliku mõjuanalüüsiga, mis on lisatud EFRAGi kinnitamist käsitlevale nõuandele standardi IFRS 16 „Rendiarvestus“ kohta, ning ärgitab EFRAGi sellealast suutlikkust edasi arendama.

Tänu oma laiaulatuslikule nõuetekohasele menetlusele sai EFRAG asjakohaselt hinnata, kas kavandatavad, uued või muudetud IFRSid vastavad liidu vajadustele, võttes samal ajal arvesse ELi eri raamatupidamis- ja majandusmudeleid ning seisukohti.

PIOB

PIOBi puhul on rahastamisallikate mitmekesistamine jätkunud ja rahastajate hulka on lisandunud CFA Institute. Nagu osutatakse IFACi 2016. aasta finantsaruande 1. leheküljel, oli IFACi 2016. aastal pakutud tuluallikate osakaal kokku 58,50 %, mis on väiksem kui 2015. aastal (60,67 %) ja jääb oluliselt alla määruses sätestatud künnisväärtuse, milleks on kaks kolmandikku.

Järgmistel aastatel jätkab komisjon rahastamise arengu jälgimist ja teeb koostööd teiste huvitatud potentsiaalsete rahastajatega, eriti järelevalverühma liikmetega, tagamaks, et PIOB saab kasu selgest, stabiilsest, ühtlaselt jaotunud ja piisavast rahastamisest, nii et ta on suuteline täitma oma ülesandeid avalikes huvides sõltumatult, kestlikult ja tõhusalt.